

Till Konstitutionsutskottet

Anmälan av regeringen

Härmed ber vi att Konstitutionsutskottet granskar om regeringen har försökt att politiskt styra landets universitet och högskolor till att ensidigt anamma det så kallade könsmaktsperspektivet.

I SVT:s program "Könskriget del 2" som sändes den 26 maj 2005 framkom att regeringen gett högskoleverket i uppgift att granska universitetens inställning till och kunskap om den så kallade könsmaktsordningen. Denna granskning undertecknades av dåvarande utbildningsminister Tomas Östros. I en intervju med Margareta Winberg, före detta vice statsminister, i samma program, säger hon att: "Om man vill omvandla ett samhälle måste man gå in på alla olika områden som har betydelse för förändringen. Utbildning är ett oerhört viktigt område".

Enligt programmet kommer man i högskoleverkets rapport fram till att en del lärare och elever ifrågasätter könsmaktsperspektivet och att lärarnas kompetens bör ses över. Utredningen ligger nu hos utbildningsdepartementet som till reportern säger att förändringar är på väg.

Idén om att universitet skall vara autonoma är fundamental i ett demokratiskt samhälle och är en viktig del av det europeiska kulturarvet. Med autonomi avses frihet för universitetet att självt välja väg och stå fritt från alltför långtgående politisk styrning. Det bygger på föreställningen att frihet är en förutsättning för att universiteten skall kunna söka och förmedla kunskap oberoende av rådande officiella sanningar och vidare på föreställningen att samhället (men inte nödvändigtvis statsmakten) har intresse av att sådan kunskap tas fram. Från universitetens sida uppfattas autonomi som deras "core value", en rättighet eller ett tillstånd som är deras viktigaste kännetecken och som måste råda i relationen till statsmakten och andra, exempelvis ekonomiska, maktstrukturer för att universiteten skall kunna fullgöra sina uppgifter, nämligen att vara en förnyelsekraft och att ha ett kritiskt förhållningssätt visavi alla slags maktstrukturer.

Enligt högskolelagen ska universitet och högskolor vara oberoende. Vetenskapens trovärdighet och god forskningssed ska värnas (1 kap. 3 §) För forskningen skall som allmänna principer gälla att forskningsproblem får fritt väljas, forskningsmetoder får fritt utvecklas och forskningsresultat får fritt publiceras (1 kap. 6 §). Att då styra universitet och högskolor mot att tillägna sig endast ett enskilt maktperspektiv, i det här fallet könsmaktsperspektivet, vore högst anmärkningsvärt. Margareta Winbergs inställning till högskolornas frihet är i reportaget remarkabel.

Konstitutionsutskottet bör granska om regeringen har försökt att politiskt styra universitet och högskolor att anamma ett enskilt perspektiv. Utskottet bör granska såväl före detta vice statsminister Margareta Winbergs såväl som dåvarande utbildningsminister Tomas Östros agerande i frågan.

Stockholm 2005-06-23

Kerstin Lundgren

Riksdagsledamot(c)

Annika Carlsson

Riksdagsledamot(c)